

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/423/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

178/2017. (VII. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. október 16-án előterjesztett **panaszát** a 2017. július 27-én – Dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

átteszi

az intézkedést foganatosító szerv – a M. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. október 16-án elektronikus úton terjesztette elő panaszát, amely tartalmazza a panaszos aláírását.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy szeptember 30-án 8 óra 30 perckor nyilvános testületi ülés volt a M. városi városházán, amelyen a panaszos részt kívánt venni mint állampolgár, és mint a [...] internetes újság szerkesztője és arról képi és hangfelvételt készíteni.

A panaszost ezen szándékában ismételten megakadályozták (M. T., B. I. és egy számára ismeretlen biztonsági őr), nem engedték be az épületbe.

A panaszos hivatkozott az Adatvédelmi biztos két állásfoglalására (284/A/1997, 759/H/1997), melyek rögzítik, hogy „(...) nyilvános képviselő-testületi üléseken kép- és hangfelvétel készítésére irányuló kérelem közérdekű adat megismerése iránti kérelemnek minősül, melynek az önkormányzat köteles eleget tenni. A felvételkészítés korlátozása, feltételhez kötése vagy teljes tiltása alkotmányos alapjogot sért.”

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos hivatkozott a M. városi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatának 13.§-ára, ami szerint az ülés nyilvános.

A panaszos idézett a Kúria Köf.5.036/2012/6. számú határozatából: „A képviselő-testület ülését csak olyan helyiségbe lehet összehívni, amely nyitva áll bárki számára, a helyiségbe való bejutásnak nem lehet feltétele külső engedély, illetve díjfizetési kötelezettség teljesítése. Nem érvényesül az Ötv. 2. § (1) bekezdése és 12. § (3) bekezdése szerinti nyilvánosság elve abban az esetben, ha a választópolgár nem tud alanyi jogon jelen lenni a képviselő-testület ülésén”.

A panaszos szerint a közterület-felügyelőknek és a biztonsági őröknek nincs ilyen tevékenységre felhatalmazásuk, mivel a közterület-felügyelőről szóló 1999. évi LXVIII. törvény 22. §-ában elírt önkormányzati rendelet M. városon nincs. A biztonsági őrökre vonatkozó önkormányzati szerződés pedig az önkormányzat testületi üléseire nem vonatkozik.

A panaszost fizikálisan akadályozták a feljutásban, úgy hogy mind a közterület-felügyelők, mind a biztonsági őrök tudatában vannak tettük jogellenes voltában. A panaszos már 7 éve nem jut be az ülésekre. A panaszos szerint a jegyző, és a polgármester tud a jogsértésekről, sőt azoknak szerinte felbujtói. A panaszos kiabálni kezdett, amikor nem akarták felengedni, vélhetően ennek hatására végül mégiscsak felengedték. A teremben minden székre felirat volt téve (60 db), konkrétan egy szék se volt a hallgatóságnak fenntartva. A panaszos végül a sajtó képviselője székre (4db) ült le, mivel a panaszos a mohacsivalosag.hu és a M. városi [...] időszaki lap kiadója. A panaszos mellé is olyan személyek ültek le, akiknek semmi köze a sajtóhoz. Azért voltak most annyian, mert ünnepi műsort is tartalmazott az ülés, mivel idős tanárokat díjaztak.

Amikor az ülés végül nagy késéssel megkezdődött a polgármester felszólította a panaszost és csak őt, hogy üljön át a hallgatóságnak fenntartott helyre, amikor ilyen nem is volt a teremben. A panaszos közölte, hogy jó helyen ül, mert a sajtót képviseli, és egyébként sincs hova átülnie, mert nincs is a hallgatóságnak fenntartott hely. A polgármester nem reagált, hanem ismét felszólította a panaszost. Miután a panaszos nem volt hajlandó távozni, a biztonsági őröket kérte fel, hogy távolítsák el a panaszost. Miután a biztonsági őrök se tudták megmutatni, hogy hol van a hallgatóságnak fenntartott hely, a panaszos a helyén maradt. A biztonsági őrök nem mertek vele szemben fizikálisan fellépni, a panaszos véleménye szerint azért, mert ők is tudták, hogy jogellenesen diszkriminálja a polgármester a panaszost. Ezt követően a polgármester zárt ülést rendelt el, így mindenkinek el kellett hagynia a termet, amelyet a panaszos megtett. A zárt ülés nem tartott sokáig, de a panaszost már nem engedték vissza, mondván meg kell várnia a rendőri intézkedést.

A kérkező rendőr sem a panaszos részéről, sem a panaszos sérelmére nem állapított meg jogellenességet, majd távozott. A panaszos szerint mulasztott a rendőr, amikor a biztonsági őrökkel szemben nem intézkedett, és amikor nem állapította meg, hogy a polgármester jogellenesen akarta eltávolítani az ülésteremből.

Ezt követően a panaszos ismét megpróbált bejutni, nem engedték, ezért rendőri intézkedést kért. A helyszínen megjelenő rendőrök a polgármestertől azt az információt kapták, hogy mivel a panaszos már aznap megzavarta a képviselő testületi ülést, ezért várható, hogy ha beengedik ismét így tesz, ezért nem engedik be. Ezt a közlést a rendőr – a panaszos megdöbbenésére – elfogadta, így a panaszos nem tudott bejutni. A panaszos ezt a rendőri intézkedést is kifogásolja.

A panaszos kéri, hogy a Testület szerezze be a M. városi Tv felvételét annak igazolására, hogy hány szék volt, azokon kik ültek, továbbá mi hangzott el.

2) A panaszos a 2016. november 12-i beadványában megjelölt két, csak az ő engedélyével látható linket, amelyeket az alábbiak láthatóak.

a) A [...] linken látható videofelvétel 22 perc hosszúságú. A panaszos megpróbál bemenni az ülésterembe, a biztonsági őrök és a közterület-felügyelők nem engedik fel, mivel meghívott vendégek vannak, majd fél kilenckor megnézik, hogy lesz-e hely, amikor az ülés kezdődik. Közöttük vita alakul ki arról, hogy milyen jogszabályi felhatalmazás alapján járnak el, és hogy a többi ember miért mehet fel (a biztonsági őr szerint azért, mert ők az ünnepségre mennek). Végül a felvétel 8. percében felengedik a panaszost.

A panaszos a teremben rögzíti a székeket, valamennyi széken felirat van (ügyészség, önkormányzati kft-k, nyugdíjas pedagógus klub, önkormányzati intézmény vezetők, díszpolgárok stb.)

A felvétel 10. percében megkezdődik az ülés. 12:56 másodpercnél a polgármester felszólítja a panaszost, hogy üljön át a hallgatóságnak fenntartott helyre. Ezt követően még kétszer felszólítja. A polgármester ezt követően felszólítja, hogy hagyja el a termet. A panaszos jelzi, hogy nincs a hallgatóságnak fenntartott hely, nincs hova ülni. A polgármester közli, hogy nincs vitának helye. A felvétel 14 percében látszik, hogy többen állva vesznek jelen az ülésen. A polgármester kéri a teremőröket, hogy intézkedjenek.

A biztonsági őr felszólítja, a panaszos közli, hogy jogellenes, hívjanak rendőrt. A panaszos kéri, hogy mutassák meg a hallgatóságnak fenntartott helyet, a biztonsági őr elfordul, de nem látszik, hogy mutat-e valamit. A panaszos többször visszakérdez, hogy hol van a fenntartott hely.

A polgármester közben elnézést kér a jelenlévőktől a helyzetért, de neki ez törvényi kötelezettsége. Ezt követően kéri, hogy kérjék a rendőrség segítségét. Ezt követően bejelenti, hogy zárt üléssel folytatják a munkájukat, kéri, hogy hagyják el a termet a jelenlevők. A panaszos azt kiabálja, hogy ez diktatúra, a polgármester megkülönbözteti a M. városi állampolgárokat, aki önnek nem kedves. Itt van rá ennyi tanú, hogy egyedül a panaszost zaklatja, csak őt szólítja fel, noha más is itt ül. A jegyző a törvényteleniségről tud, a kormányhivatal képviselője pedig itt van, aki látja ezt a jogsértést, és a polgármester nem rendelhet el zárt ülést sem. A panaszos elnézést kér a jelenlévőktől, de láthatják, hogy őt éri igaztalan támadás a M. városi önkormányzat részéről, mivel ő már több kritikával illette őket. A panaszos a képviselőknek is felhánytorgatja, hogy asszisztálnak a törvényteleniséghez. A polgármester megint távozásra szólítja fel, amire a panaszos közli, hogy a polgármester diktátor, törvénytíró a jegyzővel együtt.

A panaszos kimegy. Vágás, látható, hogy többen visszamentek a terembe, de a panaszost nem engedik be. A biztonsági őr közli, hogy várja meg a rendőri intézkedést, mert megzavarta a testületi ülést. A panaszos kikéri magának, ne rágalmazzák. Majd vita alakul ki arról, hogy egyáltalán van-e a hallgatóságnak fenntartott hely a teremben.

A felvétel 19:40 másodpercnél a r. alezredes azonosítja magát és meghallgatja a panaszost, akinek a közléséből kiderül, hogy ez a 2. intézkedés. A panaszos elmondja, hogy már ismét nyilvános az ülés és szeretne bejutni. A közterületesek többszöri kérdésére sem válaszoltak arra, hogy van-e a teremben a hallgatóságnak fenntartott hely, pedig nekik ez kötelességük lenne. A rendőr közli, hogy bemegy és tájékozódik. A r. alezredes és a videofelvételt készítő társa bemegy a terembe.

b) A [...] linken elérhető videofelvétel a diktafonon rögzített hanganyagot tartalmazza. A hanganyagon az első intézkedés hallható. A rendőr bemutatkozik, azonosítja magát, majd közli, hogy mivel a bejelentő a közterület-felügyelő volt, először őt hallgatja meg. A közterület-felügyelő ezt követően beszámol az ülésen történekről. A panaszos is elmondta, hogy mi történt, hogy először nem akarták felengedni, aztán mégis felengedték. Miután bement a terembe azt látta, ahol minden széken volt egy tábla, de a hallgatóságnak nem volt kijelölve. Mivel az internetes újság és időszaki lap kiadója, ezért leült a sajtósoknak kijelölt helyre. A panaszos elmondja, hogy mások is a mások nevére szóló helyre ültek le. A panaszos szerint azért nem kezdődött időben az ülés, mert megpróbálták kitalálni, hogy mi legyen vele, aztán miután elkezdődött az ülés, csak őt felszólították arra, hogy üljön át. A rendőr kérdésére a másik fél úgy nyilatkozik, hogy amikor ők berendezték a termet, akkor volt a hallgatóságnak fenntartott sor. A panaszos közli, hogy ő felvette, hogy nem volt ilyen. A rendőr megpróbálja összefoglalni, hogy mi történt, de a panaszos közbe vág, hogy nem mondták, hogy arra a

székre, mert nem tudták. Ő a sajtó képviselője volt, jó helyen ült. A rendőr elmondta, hogy van arról a panaszos nem sajtó. Ezután vita alakul ki arról, hogy attól, hogy a panaszos nem folytat a lappal gazdasági tevékenységet, és így nem bejelentés köteles, sajtónak minősül-e. A panaszos elmondja, hogy van kamerafelvétele a teremről, és ha most időközben mégis van olyan szék, amin az van, hogy hallgatóság, akkor a felvétel igazolja, hogy időközben módosítottak a termen és valótlan állítanak. Egyébként pedig nincs olyan, hogy fenntartott ülőhely, ő odaül, ahova akar, ez az eljárás törvényellenes.

A rendőr szerint az ülőhelyekkel kapcsolatos panaszok elbírálására a kormányhivatal jogosult, akinek jelenleg is ott van a teremben két embere. A rendőr szerint a polgármesternek jogában van elrendelni zárt ülést, ha ő ezt elrendelte, a panaszost pedig nem erőszakkal vitték ki a teremből. A panaszos önként ment ki, ezért nem gondolja, hogy megvalósult a személyi szabadság megsértése. A panaszos szerint igen, mert el akarták távolítani, de előbb kijött. A rendőr szerint más bűncselekmény vagy szabálysértés gyanúja pedig nem áll fenn. A panaszost ezután tájékoztatja a panasz lehetőségeiről, illetve a feljelentési lehetőségeiről.

A rendőr szerint, ha egyszer zárt ülést rendelnek el, akkor az onnantól kezdve zárt, nem lesz később újra nyílt. A panaszos szerint ez nem így van, ha a rendőr bemegy, láthatja, hogy bent ülnek az állampolgárok. A rendőr közli, hogy a panaszos a kormányhivatalhoz beadott panasza során ő kikérheti a meghívottak listáját. Jelenleg zárt ülés van, arról pedig a panaszos önként jött ki. A panaszos és a rendőr között vita alakul ki arról, hogy zárt vagy nyilvános ülés zajlik-e.

A másik fél részéről valaki elmondja, hogy közölték a panaszossal, hogy nincs ügyfélfogadás, az épület le van zárva, később azért engedték fel, mert volt egy szabad hely. A rendőr őket is tájékoztatja a panasztételi és feljelentési lehetőségről. Ezután a rendőr távozik.

A panaszos utána ismét megpróbál bemenni. Az őrk közli vele, hogy nem kapott ellentétes utasítást, a panaszos már egyszer megzavarta az ülést. A panaszos kikéri magának a rágalmazást, mivel a rendőr nem állapított meg semmit. A polgármester a zárt ülést követően csak a meghívottakat hívta be. A panaszos vitatja, hogy volt-e hallgatóságnak fenntartott hely, hiszen a hallgatóság nem lehet név szerinti. Vitatkoznak arról, hogy nyilvános vagy zárt ülés van. A panaszos megpróbál átmenni az örök között. Az örök nem engedik be. A vitát követően a panaszos bejelentést tesz és rendőri intézkedést kér telefonon.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez is. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) G. G. r. alezredes a 2017. február 3-án kelt átiratában előadta, hogy a panaszos telefonos bejelentését követően G. F. r. alezredes, P. I. c. r. alezredes, és L. R. c. r. ftzsl. jelent meg a városházán. Rendőri jelentés nem készült, az eseményről videofelvételt készítettek. Rendőri intézkedés kezdeményezésére jogalap hiányában nem került sor. Ennek eldöntése során a r. alezredes az Rtv. 13.§ előírásaira volt figyelemmel. A polgármestertől kért tájékoztatást a rendőr. A r. alezredes személyes győződött meg arról, hogy van-e üres férőhely a teremben, ahol azt a tájékoztatást kapta, hogy zárt ülés van. Az Rtv. szerinti jogorvoslati lehetőségeiről megkapta a panaszos a tájékoztatást.

2) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a bejelentésről készült hangfelvételt, amely releváns többletinformációt nem tartalmaz, így annak ismertetésétől a Testült eltekint.

III.

A Testület a kérdés vizsgálatánál figyelemmel volt továbbá az alábbi dokumentumokra is.

a) A Testület beszerezte a M. városi Önkormányzat Képviselő-testületi üléséről készült jegyzőkönyvet, ami szerint a képviselő-testület tagjain kívül 11 meghívott, 2 sajtóreferens, valamint a média képviselői és 34 M. városi lakos tartózkodtak a teremben. A jegyzőkönyv szerint az ülés elején döntöttek, hogy az első tizenöt napirendi pont esetében nyilvános, majd az utolsó három napirendi pont esetében zárt ülést tart a testület.

A jegyzőkönyv rögzíti, hogy az Önkormányzati törvény és az SZMSZ szerint az ülést vezető személynek – általában a polgármester – feladata, kötelessége és joga az ülés rendjének a fenntartása és az ülés méltóságának a megőrzése. Ezen feladata körében felszólítja a panaszost, hogy üljön át a hallgatóság részére fenntartott helyre. Ismételten felszólítja a panaszost, hogy üljön át a hallgatóság részére fenntartott helyre. Az nem a panaszos helye, ahol ül. Még egyszer felszólítja, hogy üljön át a hallgatóság részére fenntartott helyre. Amennyiben erre nem hajlandó, akkor az Önkormányzati törvény és az SZMSZ-ben foglaltak alapján felkéri, hogy távozzon. Ismételten kéri, hogy távozzon.

A panaszos ezalatt vitatkozni kezd (számára nem adták meg a szót). A polgármester kijelenti, hogy vitának nincs helye, kéri a teremőröket, hogy intézkedjenek. Két teremőr lép a panaszoshoz. A polgármester közben elnézést kér a jelenlévőktől. Majd miután a panaszos a teremőröknek sem engedelmeskedik, kéri, hogy kérjenek rendőri segítséget az intézkedéshez. Elnézést kér mindenkitől és zárt üléssel folytatják a munkát. Eközben a panaszos egyfolytában „magyaráz”, szidalmazza a jegyzőt, az alpolgármestert és a polgármestert.

b) A Testület megkísérelte beszerezni a M. városi Önkormányzat ülésének a M. városi Televízió által készített felvételeit, azonban az Televízió Youtube csatornáján nem volt fellelhető.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálata tárgyává tette azt, hogy a rendőrség mulasztott-e intézkedést.

A Testület a panaszeljárás során arra a megállapítása jutott, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület az első bejelentés kapcsán vizsgálta a rendőrség intézkedési kötelezettségét, valamint, hogy a városházára kikerkező rendőrök által megtett intézkedések a körülmények megismerése után elegendőnek bizonyultak-e, avagy terheli-e őket bármilyen mulasztás.

a) Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A konkrét esetben a biztonsági őr tett bejelentést telefonon. A biztonsági őr a panaszos rendbontó magatartása miatt kért segítséget.

A Testület megítélése szerint a biztonsági őr bejelentése felvetette, hogy az adott helyszínen jogellenes cselekmény zajlik. A biztonsági őr bejelentése a rendbontásról olyan eseményt írt le, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

A Testület megállapítása szerint a rendőrségen tett bejelentés jogellenes cselekmény elkövetésének a gyanúját vetette fel, így az adott helyzetben intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy ezt a kötelezettségét a rendőrség megfelelően teljesítette-e.

b.1.) A Testület mindenekelőtt a jogszabályi környezetet vizsgálta.

Az SZMSZ 13. § szabályozza az ülés nyilvánosságát. Eszerint „(1) A képviselő-testület ülése nyilvános. A nyilvános testületi ülésen a hallgatóság a kijelölt ülőhelyeken foglalhat helyet, és köteles tartózkodni a véleménynyilvánítás bármely formájától.

(2) Amennyiben a hallgatóság az ülést zavarja, a polgármester a rendzavarót, vagy ha annak személye nem állapítható meg, a teljes hallgatóságot az ülésről kiutasíthatja.

(3) A képviselő-testületi ülés rendjének fenntartására az önkormányzat biztonsági szolgálatot működtet.”

A zárt ülés szabályait az SZMSZ 15. §-a szabályozza, eszerint a képviselő-testület zárt ülést tart a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 46. § (2) bekezdés a)-b) pontjai esetében, míg Mötv. 46. § (2) bekezdés c) pontja esetében zárt ülést rendelhet el.²

A Mötv. 46. § (1)-(2) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„46. § (1) A képviselő-testület ülése nyilvános.

(2) A képviselő-testület

a) zárt ülést tart önkormányzati hatósági, összeférhetetlenségi, méltatlansági, kitüntetési ügy tárgyalásakor, fegyelmi büntetés kiszabása, valamint vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás esetén;

b) zárt ülést tart az érintett kérésére választás, kinevezés, felmentés, vezetői megbízás adása, annak visszavonása, fegyelmi eljárás megindítása és állásfoglalást igénylő személyi ügy tárgyalásakor;

c) zárt ülést rendelhet el a vagyonával való rendelkezés esetén, továbbá az általa kiírt pályázat feltételeinek meghatározásakor, a pályázat tárgyalásakor, ha a nyilvános tárgyalás az önkormányzat vagy más érintett üzleti érdekét sértené.

(3) A zárt ülésen a képviselő-testület tagjai, a nem a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármester és a jegyző, aljegyző, aljegyzők, továbbá meghívása esetén a polgármesteri hivatal vagy a közös önkormányzati hivatal ügyintézője, az érintett és a szakértő vesz részt. A nemzetiségi önkormányzat elnöke kizárólag az általa képviselt nemzetiséget érintő ügy napirendi tárgyalásakor vehet részt a zárt ülésen. Törvény vagy önkormányzati rendelet előírhatja, mely esetben kötelező az érintett meghívása.”

A Mötv. 45. § szerint a képviselő-testület ülését a polgármester hívja össze és vezeti, akadályoztatása esetén e hatáskörét az alpolgármester, több alpolgármester esetén a polgármester által kijelölt alpolgármester gyakorolja. A polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, a tartós akadályoztatásuk esetére a szervezeti és működési szabályzat rendelkezik a képviselő-testület összehívásának, vezetésének a módjáról.

A rendfenntartás körében az alábbiakról ír az SZMSZ.

22. § (1) A képviselő-testület ülése zavartalan lefolytatásának biztosítása az ülést vezető polgármester feladata, ennek érdekében az ülést vezető polgármester- illetve- az ülést vezető polgármester javaslatára – a képviselő-testület az e §-ban meghatározott intézkedéseket alkalmazhatja.

(2) Azt a felszólalót, aki felszólalása során nyilvánvalóan indokolatlanul eltér a tárgytól, vagy ugyanabban a vitában feleslegesen saját vagy más beszédét ismétli, az ülést vezető polgármester felszólítja, hogy térjen a tárgyra, egyidejűleg figyelmezteti az eredménytelen felszólítás következményeire.

² A kérdéses szakasz jogtechnikailag hibásan van megfogalmazva, de a jogdogmatika elvei alapján ez a helyes értelmezése. Ld. eredeti szöveg:

„12. Zárt ülés

15. § (1) A képviselő-testület zárt ülést tart:

a) (Mötv. 46. § (2) bekezdés a)-b) pontjai,

b) zárt ülést rendelhet el: Mötv. 46. § (2) bekezdés c.) pontja.”

- (3) Az ülést vezető polgármester megvonhatja a szót attól a képviselőtől, aki felszólalása során a második felszólítás ellenére is folytatja az (2) bekezdésben meghatározott magatartást.
- (4) Az ülést vezető polgármester – a szövegvonás okának közlésével – megvonhatja a szót attól a felszólalótól, aki felszólalása során kitöltötte az időkeretét.
- (5) Azt a felszólalót, aki felszólalása során a képviselő-testület tekintélyét vagy valamely személyt, csoportot sértő vagy illetlen kifejezést használ, az ülést vezető polgármester rendreutasítja, egyidejűleg figyelmezteti a sértő vagy illetlen kifejezés ismételt használatának következményeire.
- (6) Az ülést vezető polgármester megvonja a szót attól a felszólalótól, aki a rendreutasítást követően ismételten sértő vagy illetlen kifejezést használ.
- (7) Ha a képviselő felszólalása során a képviselő-testület tekintélyét vagy valamely személyt, csoportot – így különösen valamely nemzeti, etnikai, faji vagy vallási közösséget – sértő kifejezést használ, vagy az általa használt sértő kifejezés rendzavaráshoz vezet, az ülést vezető polgármester, vagy bármely képviselő javasolhatja a képviselő-testületnek a képviselővel szemben rendbírság kiszabását. A javaslatról a képviselő-testület vita nélkül határoz. A rendbírság összege 10.000 Ft, amelyet a képviselő az ülés napját követő 15 napon belül köteles befizetni a Hivatal pénztárába.
- (8) Akitől a szót a polgármester megvonta, ugyanazon az ülésnapon, ugyanabban az ügyben nem szólalhat fel újra.
- (9) *Ha a képviselő-testület ülésén olyan rendzavarás történik, amely a tanácskozás folytatását lehetetlenné teszi, az ülést vezető polgármester az ülést határozott időre felfüggesztheti vagy berekesztheti. Az ülés megszakadása esetén az ülés csak akkor folytatódhat, ha a polgármester újból összehívja azt.*
- (10) *A nyilvános ülésen megjelent állampolgárok a számukra kijelölt helyet foglalják el. A tanácskozás rendjének megzavarása esetén a polgármester rendreutasíthatja a rendzavarót, ismétlődő rendzavarás esetén pedig az érintettet a terem elhagyására kötelezheti. A polgármesternek a rendfenntartás érdekében tett intézkedései ellen felszólalni, azokat visszautasítani, velük vitába szállni nem lehet.*

A fentiekből megállapítható, hogy a képviselő-testület ülése főszabály szerint nyilvános, arról senki ki nem zárható. Ugyanakkor zárt ülés esetén csak meghatározott személyi kör jogosult jelen lenni. A képviselő-testület saját hatáskörben jogosult szabályozni a testület működését, ekörben pedig a rendfenntartás módját.

A fentiekből az következik, hogy szemben a panaszos korábbi, hasonló panaszai kapcsán irányadó helyzettel (amikor a M. városi önkormányzat szervezeti és működési szabályzata csak meghatározott személyi kör számára tette lehetővé a képviselőtestületi-, és bizottsági üléseken való személyes részvételt), a panasz alapjául szolgáló események időpontjában hatályos SZMSZ egyértelműen rögzíti, hogy a képviselő-testület, valamint a bizottságok ülése nyilvános, azon hallgatóságként mindenki részt vehet ameddig az ülést nem zavarja, és őt az erre feljogosított tisztségviselő a rendzavaró magatartás szankciójaként ki nem utasítja.

b.2.) Ezt követően azt vizsgálta a Testület, hogy a rendőrök helyszíni intézkedése megfelelt-e jogszerűség és arányosság követelményének.

A videofelvétel, a diktafonnal rögzített hanganyag és a testületi jegyzőkönyv alapján megállapítható, hogy az ülés elején megérkezik a panaszos, aki miután megnézte a hallgatóságnak fenntartott helyet, leül az első sorok egyik üres székére, és felvételt készít. A polgármester minden előzmény nélkül (a panaszos nem zajong, csak kamerával veszi az ülést) felszólítja a panaszost, hogy üljön át másik helyre. Az üléseken ülnek, sőt még a terem falánál is állnak. Miután a panaszos többszöri felszólításnak sem tesz eleget, a polgármester felkéri a teremszolgát, hogy vezesse ki. A biztonsági őr felszólításának sem engedelmeskedik, vitatja, hogy egyáltalán van-e a hallgatóságnak kijelölt hely. A polgármester ezt követően zárt ülést rendel el, aminek hatására a panaszos is elhagyja a termet, de közben emelt hangon felemlégeti a szerinte csak őt ért jogtalanságokat, illetve jogsértőnek nevezi az eljárást.

Ekörben a Testület ismét hivatkozik a fentebb már idézett Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, illetve az Rtv. 24. §-ának előírásaira. Ez utóbbi szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A panaszos önként hagyta el a termet a zárt ülés elrendelése miatt. A zárt ülés jogszerűségének megítélése a Mötv. 132. § alapján elsősorban nem a rendőrség, hanem a kormányhivatal feladata. Továbbá megjegyzi a Testület, hogy amennyiben a panaszos úgy érzi, hogy a rendfenntartás eszközét vele szemben jogszerűtlenül alkalmazta a polgármester, és jogszerűtlenül utasította ki vagy vezettette ki, akkor ezen jogsérelem orvoslására a Mötv. 132. §-a alapján szintén a területileg illetékes kormányhivatal hivatott.

A Testület álláspontja szerint a rendfenntartás eszközeinek jogszerűtlen alkalmazása ugyan felvethetné a hivatali visszaélés tényállási elemeinek megvalósulását, ugyanakkor az adott esetben a tényállás egyik eleme (jogtalan előny vagy jogtalan hátrány okozása) hiányzik. Természetesen amennyiben a panaszos úgy érzi, hogy a tényállás minden eleme megvalósult az adott szituációban, feljelentéssel élhet, amelyről a rendőr a helyszínen tájékoztatta is.

A tényállás bonyolultsága azonban olyan mértékű volt, hogy az egyszerű gyanú azonnali rendőri cselekvés megalapozására nem volt alkalmas, hiszen az intézkedő rendőr számára nem állt olyan eszköz, amellyel a jogsértést azonnal elháríthatta volna. Ráadásul annak a kérdésnek a megítélése, hogy a polgármester a rendfenntartás körében jogszerűen járt-e el, nem a rendőrség feladata, hanem a kormányhivatalé. A kormányhivatal állásfoglalását követően lesz a rendőrség, illetve az ügyészség abban a helyzetben, hogy a hivatali visszaélés miatti büntetőeljárás megindítása vagy megszüntetése körében döntsön.

A Testület álláspontja szerint továbbá önmagában az, hogy valaki nem hagyja el a képviselő-testület ülésének helyszínt biztosító tanácsstermet, semmilyen szabálysértés kimerítésére nem alkalmas. (Ugyanígy önmagában egy bírósági tárgyalás során a rendfenntartás körébe eső felszólítások be nem tartása sem szabálysértés.) Szabálysértés gyanúja csupán akkor áll fenn, ha a magatartás garázdaságot, vagy más egyéb szabálysértési vagy bűncselekményi tényállást (pl. rongálást) is kimerít. Ez utóbbi esetben van lehetőség a rendőri beavatkozásra, egyébként a rendfenntartás a teremőr, teremszolga, önkormányzati ülés esetén pedig a biztonsági szolgálat feladata, ahogyan ezt egyébként a helyi önkormányzat SZMSZ-e is szabályozza.

A fentiek alapján tehát a rendőr azon tájékoztatása, hogy a zárt ülés jogszerűségének megítélése nem az ő hatásköre, hanem a kormányhivatalé, illetve, hogy a panaszos magatartása nem alapozza meg rendőri intézkedés szükségességét, helyes volt.

A videofelvétel és a hanganyag alapján ugyanakkor az is megállapítható, hogy a rendőr arról tájékoztatja a panaszost, hogy amennyiben egyszer már zárt az ülés, az nem lehet újra nyilvános. Ezt a tájékoztatást a jegyzőkönyv nem támasztja alá, tehát a rendőr ezen tájékoztatása téves volt, azonban a Testület álláspontja szerint ez jogsérelem okozására nem volt alkalmas, mivel ezt megelőzően a polgármester már a panaszost a terem elhagyására kötelezte az SZMSZ 22. § (10) bekezdése alapján. Az ilyen kötelezés pedig az egész ülésre érvényes a Testület álláspontja szerint, mivel annak célja a rendzavaró viselkedés megszakítása, illetve annak folytatásának vagy megismétlődésének megakadályozása.

Mindezek alapján a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült a további rendőri intézkedés elmaradása miatt.

2) A második bejelentés kapcsán az alábbiakra jutott a Testület.

A panaszos kifogásolta, hogy az örök nem engedték vissza a terembe, noha addigra már újra nyilvános volt az ülés. A rendőrség pedig nem intézkedett annak érdekében, hogy az ülésre bemelessen.

A rendelkezésre álló a képviselő-testületi jegyzőkönyv ugyan valóban rögzíti, hogy egy idő után nyilvános az ülés ismét, azonban a jegyzőkönyv nem tartalmaz időmegjelöléseket, így egyrészt nem lehet megállapítani, hogy a panaszos által jelzett időben nyilvános-e. A panaszos videofelvételén valóban látszik, hogy ülnek emberek a teremben, azonban ezen személyek vonatkozásában a Testület nem tudta rekonstruálni, hogy meghívott személyekről, vagy egyéb lakosokról van szó.

Ugyanakkor a Testület ekörben is hivatkozik arra a tényre, hogy a panaszost a polgármester az intézkedést megelőzően kiutasította a teremből az SZMSZ 22. § (10) bekezdése alapján, az ilyen jellegű kötelezés pedig nyilván az egész ülésre szól, mivel annak célja a rendezavaró viselkedés megszakítása, illetve annak folytatásának vagy megismétlődésének megakadályozása. Ennélfogva a jelen esetben nincs jelentősége annak a kérdésnek, hogy az ülés még zárt vagy nyilvános volt, a panaszos ezt követően már nem térhetett vissza a terembe az SZMSZ szerint.

A Testület ismét utal arra, hogy a rendfenntartás körében alkalmazott intézkedések jogszerűségének vizsgálata a kormányhivatal feladatköre, így a panaszos e hatóságnál kereshet jogorvoslatot, amennyiben jogsérelem történt.

A Testület álláspontja szerint a rendőrségnek az Rtv. 13. § és a az Rtv. 24. § alapján a jelen esetben nem keletkezett segítségnyújtási, illetve intézkedési kötelezettsége, mivel egyrészt a rendfenntartás feladata az önkormányzati ülések esetében elsősorban a biztonsági szolgálat feladata, másrészt a jelen esetben a helyzet helyszíni vizsgálata alapján megállapítható volt, hogy a panaszost kiutasították a teremből, így a biztonsági szolgálat jogszerűen nem engedi vissza a terembe.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem mulasztott a rendőrség, amikor a második bejelentés alapján nem intézkedett a panaszos visszaengedése végett, így **nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

V.

A bejelentés alapján a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, ugyanakkor a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült a további helyszíni rendőri intézkedés elmaradása miatt. A rendőr azon tájékoztatása, hogy a zárt ülés jogszerűségének megítélése nem az ő hatásköre, hanem a kormányhivatalé, illetve, hogy a panaszos magatartása nem alapozza meg rendőri intézkedés szükségességét, helyes volt. Továbbá a Testület álláspontja szerint nem mulasztott a rendőrség, amikor a második bejelentés alapján nem intézkedett a panaszos visszaengedése végett, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. július 27.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET